

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Kovanice, okres Nymburk

Kovanice 69, 288 02 Nymburk

Identifikátor školy: 600 050 980

Termín konání orientační inspekce: 6. - 7. březen 2002

Čj.	032 051/02-5101
Signatura	oc6bv105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Neúplná základní škola bez právní subjektivity. Je tvořena dvěma třídami: I. (první a druhý ročník), II. (třetí, čtvrtý a pátý ročník). Škola pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT dne 30. dubna 1996 pod č.j. 16847/96-2 s platností od 1. září 1996, ve znění úprav a dodatků schválených dne 25. srpna 1998 pod č.j. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

Podle rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 32/2000 ze dne 29. srpna 2000 vydaného Školským úřadem Nymburk je součástí školy školní družina, jež nebyla předmětem této orientační inspekce. Cílová kapacita školy je podle téhož dokumentu 28 žáků. Ke dni inspekce měla škola celkem 17 žáků.

V tomto školním roce byla škole udělena na jeden školní rok výjimka z počtu žáků školy (MŠMT pod č.j.: 13 537/2001-22 dne 28. března 2001).

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, matematika a anglický jazyk

Plánování a příprava výuky:

Učební plány všech tříd odpovídají učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu, sledovaným předmětům byla vyhrazena odpovídající týdenní hodinová dotace. Dlouhodobé plánování je uskutečňováno pomocí časově-tematických plánů. V loňském školním roce došlo k drobnějším odchylkám od osnov českého jazyka tím, že ve čtvrtém ročníku ve 30. týdnu bylo probíráno učivo *slovesný způsob*, v letošním školním roce ve čtvrtém ročníku ve 21. týdnu učivo *slovesný způsob*.

Všechny sledované vyučovací hodiny byly promyšleně a pečlivě připraveny obsahově, metodicky i po stránce materiální.

Dlouhodobé plánování a aktuální příprava na sledované vyučovací hodiny byly hodnoceny stupněm průměrný.

Podmínky výuky:

Ve škole vyučuje ředitelka školy a jeden učitel. Část hodin vyučuje také vychovatelka školní družiny (v I. třídě vlastivěda, prvouka a pracovní činnosti; ve II. třídě pracovní činnosti). Tato učitelka vyučuje v I. třídě (první a druhý ročník) také všechny hodiny psaní a část hodin čtení z celkové časové dotace hodin českého jazyka. Ředitelka i učitel mají odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku na prvním stupni základní školy. Vychovatelka školní družiny nesplňuje podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti.

Prostorové podmínky pro výuku jsou průměrné, rovněž tak vybavení školy. Školní budova je patrová, v přízemí se nachází malá tělocvična a sociální zařízení, v patře pak dvě učebny a velký kabinet, který je v současné době připravován na zřízení počítačové a jazykové učebny. Škola využívá rovněž část budovy mateřské školy (asi 200 m vzdálená od hlavní budovy), kde je umístěna školní družina a školní jídelna. Prostředí školy je podnětné. Estetická a účelná výzdoba podtrhuje celkovou „domácí“ atmosféru. V celé školní budově bylo v době inspekce čisto. Chodby školy byly vyzdobeny žákovskými výtvarnými či rukodělnými pracemi.

Třídy jsou vybaveny starším, ale udržovaným nábytkem. Prostorově jsou tyto třídy vyhovující, umožňují členění třídy na pracovní a relaxační část. Pro tento účel jsou obě vybaveny koberci.

Škola vlastní jeden počítač, který je umístěn v ředitelně. Je používán zejména pro administrativní účely a také pro práci zájmového kroužku zaměřeného na práci s počítačem. Jiné počítače škola nevlastní. Ve třídách není trvale k dispozici didaktická technika, s výjimkou hi-fi věže ve II. třídě. Škola vlastní rovněž zpětný projektor a promítačku na diapositivu. Tyto přístroje byly v době inspekce uloženy v kabinetě a ve sledovaných hodinách jejich využití nebylo zaznamenáno. Při sledované výuce českého jazyka, matematiky i anglického jazyka byly vhodně využívány některé žakovské pomůcky a nástěnné materiály, které tvoří součást výzdoby tříd. V hodinách českého jazyka bylo také využito pracovních listů s různými úkoly. Při zhlédnutých vyučovacích hodinách panovala ve třídách klidná atmosféra bez stresu, pro žáky vstřícná a podporující. Tempo výuky odpovídalo věku žáků, výuka byla vhodně členěna. Záměrné relaxační aktivity nebyly do hodin výrazněji začleněny.

Personální podmínky pro výuku jsou velmi dobré. Materiální a psychohygienické podmínky školy mají průměrnou úroveň. Podmínky pro výuku byly celkově hodnoceny stupněm průměrný.

Organizace, metody a formy výuky:

Organizačně je vyučování sledovaných předmětů zajišťováno účelně a úsporně, všechny ročníky jsou spojeny do dvou tříd (1. a 2. ročník, 3. a 4. a 5. ročník). Čas věnovaný přímé a nepřímé práci vyučujících se žáky jednotlivých ročníků byl poměrně vyvážený, přímá práce byla zpravidla organizována jako hromadné vyučování. Samostatné činnosti žáků - nejčastější formou byla samostatná písemná práce - byly dobře materiálně zajištěné (pracovní sešity, volné pracovní listy). Většinou byla také žákům poskytována k jejich práci okamžitá zpětná vazba.

V části hodin matematiky se práce omezila pouze na výpočet příkladů, bez výraznější motivace a relaxace. V některých případech se stávalo, že rychlejší žáci čekali na ostatní bez dalšího zaměstnání. Jako nesystémové se jeví opatření, na jehož základě vyučují předmětu český jazyk v I. třídě (první a druhý ročník) dvě různé učitelky.

Celkově byla úroveň organizace a použitých metod a forem práce hodnocena jako průměrná.

Motivace a hodnocení:

Vstupní i průběžné motivaci nebyla věnována vždy dostačující pozornost. Vstupní motivaci nahrazovalo pouhé seznámení se stručným plánem práce v hodině. Průběžně motivačně působilo pouze vlnivé a podporující hodnocení žáků. Nové učivo navazovalo na předchozí poznatky, které žáci získali ve škole nebo vlastní zkušeností z běžného života. Při opakování (převládala frontální forma) se procvičovalo převážně pamětní zvládnutí učiva, jen v některých hodinách se také ověřovala schopnost žáků učivo aplikovat. Žáci byli v době inspekce hodnoceni pouze slovně. Hodnocení bylo vždy povzbuzující, pozitivní. Často byla využita pochvala, učitelé přiměřeně a tolerantně zaujímalí postoje k chybám žáků. V závěrech hodin nebylo vždy pamatováno na zhodnocení efektivity vyučovací hodiny a nebylo využíváno možnosti vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Oblast motivace a hodnocení byla na průměrné úrovni.

Interakce a komunikace:

Při práci ve skupinách se mohli žáci vzájemně ovlivňovat, učit se vhodným formám spolupráce a komunikace. Učitelé většinou kladli otázky, které od žáků vyžadovaly širší volné odpovědi (písemné i ústní). Vztahy mezi žáky a pedagogy jsou založeny na vzájemné důvěře a respektování pravidel školního řádu. Učitelé dbali i na dodržování základních pravidel společenského chování mezi žáky navzájem (ve sledovaných hodinách i o přestávkách). Nežádoucí projevy se v chování žáků nevyskytovaly.

Úroveň této oblasti byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve sledovaném okruhu vyučovacích předmětů byla na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování vychází z místních podmínek a z prostředí, ve kterém se škola nachází. Hlavním plánovacím materiálem školy je *Plán práce*, který slouží jako funkční lhůtník a ve své podstatě je zároveň plánem práce školy. Součástí tohoto plánu je plán řídicí činnosti, který obsahuje pouze některá ustanovení o kontrolní činnosti. Plánování ale není výrazněji propojeno s kontrolní a analytickou činností. Nemá být využíváno dlouhodobého plánování a nejsou stanoveny priority školy.

Ve výchovně-vzdělávací oblasti zůstává i nadále základním dokumentem vzdělávací program *Základní škola* (MŠMT ČR, čj. 16 847/96-2). Učební plán a tematické plánování jsou upraveny v souladu s příslušnými doplňky, které MŠMT ČR vydalo v roce 1998. Ve čtvrtém a pátém ročníku se všichni žáci učí anglický jazyk. Ve škole nejsou zřízeny žádné nepovinné předměty. Žáci mohou navštěvovat zájmové kroužky organizované a zajišťované školou (míčové hry, atletika, kroužek anglického jazyka, dramatický kroužek, základy práce na počítači). Do školy jsou integrováni také žáci se závažnějšími specifickými poruchami učení a chování (doporučení k integraci), přičemž se škola stará i o žáky s lehčí formou některé specifické poruchy učení (bez integrace). Pro integrované žáky jsou vytvořeny individuální vzdělávací programy, škola respektuje metodický pokyn MŠMT ČR k zajištění péče o děti se specifickými poruchami učení při zjišťování jejich vědomostí a dovedností a při jejich hodnocení a klasifikaci. Ředitelka školy rovněž vede ambulantní nácvik v rozsahu jedné hodiny týdně.

V personální oblasti je již několik let neměnný stav. Ředitelka školy nemá zpracován písemný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (plánu personálního rozvoje), což je v rozporu s pokynem ministra školství (MŠMT ČR, čj. 11 336/2001-25) a nevyužívá možnost, kterou dává čl. 8 tohoto pokynu (rozvojový program DVPP – *Program zpřístupnění DVPP malotřídním školám*).

Organizační činnost školy se řídí především dokumentem s názvem *Provozní řád*. Kompetence pro jednotlivé zaměstnance školy jsou stanoveny v písemné podobě. Vzhledem k velikosti a charakteru školy pracuje ředitel školy bez zástupce. V případě jeho nepřítomnosti ve škole je zastupováním písemně pověřena vychovatelka školní družiny. Povinná dokumentace školy upravující výchovně-vzdělávací činnosti je vedena. Byly v ní shledány pouze drobné nedostatky zejména administrativního charakteru, které byly odstraněny v průběhu inspekce.

Poradním orgánem ředitele školy je pouze pedagogická rada. Vzhledem k počtu vyučujících a k velikosti školy nebyly zřízeny žádné metodické orgány a jejich činnost nahrazuje denní osobní kontakt mezi všemi pedagogickými pracovníky. Pedagogická rada se pravidelně schází, o jejím jednání jsou vedeny zápisy. *Řád školy* neobsahuje všechna předepsaná ustanovení. Chybí v něm zejména ustanovení o uvolňování žáků a také část věnovaná povinnostem zaměstnanců. Nebylo doloženo jeho projednání pedagogickou radou.

Vnější a vnitřní informační systém je funkční. K žákům školy se informace dostávají

prostřednictvím třídních učitelů, různých nástěnek a vývěsek na chodbách školy. Učitelé a zaměstnanci školy jsou informováni zejména osobním kontaktem s ředitelem. Rada školy ustavena není. Rodiče nevytvořili ani neformální sdružení rodičů. *Výroční zpráva o činnosti ZŠ Kovanice ve školním roce 2000/2001* je zpracována v souladu s příslušnými právními předpisy. Obsahuje všechny předepsané části. Zápisy z pedagogických rad ale nebylo doloženo její projednání se zaměstnanci školy. Dokumenty, které ředitelka v rámci řízení vytváří jsou zpravidla po formální stránce průměrné a postrádají také přesné datum vydání či rozsah platnosti.

Vedení a motivování pracovníků: V době konání inspekce pracovali ve škole tři pedagogičtí pracovníci (ředitelka, jeden učitel a vychovatelka školní družiny) a dva provozní zaměstnanci (školnice-uklizečka a topič).

Ředitelka školy používá ve své denní práci demokratický, participativní, místy i liberální styl řízení. Vzhledem k malému pracovnímu kolektivu školy zná velmi dobře zájmy, schopnosti a dovednosti jednotlivých pracovníků a může je využívat jak při stanovení úvazků, tak zejména při organizování různých akcí mimo vyučování.

Ředitelka nemá zpracována písemná kritéria pro udělení osobního příplatku, která by jí umožňovala provádět, kromě morálního, také finanční ocenění nadstandardní práce.

Systém **kontroly** není zakotven v konkrétním plánu kontrolní činnosti, vychází pouze z dílčích ustanovení, která jsou zpracována v *Ročním plánu práce*. Vychází z pracovních možností ředitelky, která je zároveň třídní v I. třídě (první a druhý ročník) a denních potřeb provozu školy.

Zápisy v třídních knihách za školní rok 2001/2002 nebylo dokladováno provedení ani jedné hospitace. Ředitelka školy třídy a vyučující navštěvuje, ale o svých hospitacích si nevede žádné záznamy. Další poznatky o kvalitě výuky získává ředitelka zejména přímou prací se žáky, neboť ve třídě, ve které nepůsobí jako třídní učitelka, vyučuje některé předměty a také při zastupování chybějícího kolegy. Práce provozních zaměstnanců je kontrolována prakticky denně v rámci běžného pracovního styku.

Ředitelka školy nežadává žádné vlastní prověrky, ani nevyužívá dalších možností vnější evaluace.

Dlouhodobé, střednědobé i krátkodobé plánování má průměrnou úroveň. Organizování je v daných podmínkách a velikosti školy funkční a vykazuje pozitivní a negativní zjištění v rovnováze. Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků mají průměrnou úroveň. V kontrolním systému jsou citelně slabá místa.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky pro fungování školy jako systému byly celkově hodnoceny jako průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- plán práce
- Řád školy
- zápisy z pedagogických rad
- Provozní řád ZŠ Kovanice

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 32/2000 ze dne 29. srpna 2000 vydaného Školským úřadem Nymburk
- výjimka z počtu žáků školy (MŠMT pod čj.: 13 537/2001-22 dne 28. března 2001).
- třídní knihy za školní rok 2000/2001
- třídní knihy za školní rok 2001/2002
- katalogové listy žáků a třídní výkazy ze školního roku 2001/2002
- časově-tematické plány sledovaných předmětů
- hospitační záznamy inspektorů
- podkladová inspekční dokumentace
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001
- vzorek žákovských knížek a žákovských písemností
- rozvrh hodin

ZÁVĚR

Škola má ke své činnosti velmi dobré prostorové podmínky. Využívá budovu s dvěma podlažními, ve které jsou umístěny dvě učebny, velký kabinet a malá tělocvična. Druhá využívaná budova patří do areálu mateřské školy a je do ní umístěna školní družina a školní jídelna.

Vybavení školy pomůckami a učebnicemi je standardní, větší pozornost by si zasloužilo zejména vybavení didaktickou a výpočetní technikou. Postupná inovace pomůcek a přístrojů je závislá na finančních možnostech rozpočtu a není zcela patrná. Celkové personální podmínky výuky jsou průměrné.

Porovnání s předcházející inspekci není plně objektivní, protože poslední inspekce byla ve škole ještě v době působení předchozí ředitelky.

Průběh vzdělávání:

Průběh vzdělávání byl sledován prostřednictvím hospitací v českém jazyce, matematice a anglickém jazyce.

Na základě těchto zjištění byl průběh vzdělávání celkově hodnocen jako průměrný.

Podmínky vzdělávání:

Plánování není propojeno s kontrolní a analytickou činností. Není využíváno dlouhodobého plánování a nejsou stanoveny priority školy. Střednědobé plánování vyhovuje danému typu a velikosti školy. V oblasti plánování byla konstatována rovnováha mezi pozitivními a negativními zjištěními. Organizační systém je vzhledem k velikosti a charakteru školy funkční. Povinná dokumentace je vedena a nebyly v ní shledány žádné zásadní nedostatky. Celkově bylo organizování hodnoceno jako průměrné. Vedení

a motivování pracovníků má celkově průměrnou úroveň, v kontrolní činnosti jsou citelně slabá místa.

Podmínky jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Tato inspekce systematicky nehodnotila hospodárnost nakládání s finančními prostředky, které byly škole přiděleny ze státního rozpočtu. Zjevné neefektivní čerpání nebylo ve sledovaných oblastech zaznamenáno.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Skokan	Mgr. Pavel Skokan v.r.

V Kutné Hoře dne 13. března 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. března 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Dana Jandová, ředitelka školy

Mgr. Dana Jandová v.r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad, odbor školství, mládeže a sportu, Zborovská 11, Praha 5	12. dubna 2002	032 092/02-5101
Obec Kovanice	12. dubna 2002	032 093/02-5101
Rada školy	nebyla zřízena	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány